

THIỀN HỌC ĐẠI CƯƠNG

Tổ Sư Thiền - Thiền Tông

THẾ TÔN PHÓ PHÁP

Thế Tôn Phó Pháp

Niên Hoa Vi Tiểu

✿ Kinh Đại Phạm Thiên Vương Vấn Phật Quyết Nghi

❖ **Phẩm thứ 1:** Bảy giờ đức Phật ở trên núi Linh Thứu, trong Thành Vương Xá. Có đại chúng xuất gia, tại gia, Vua quan, Trời người... nhóm họp và an tọa. Khi ấy Thế tôn nhìn khắp đại chúng và nói: *“Nay ta đã đến lúc sắp vào niết-bàn, nếu các ông có chỗ nào còn nghi thì nên mỗi mỗi thưa hỏi. Chớ có chậm trễ”*.

Lúc này có vị Đại Phạm Thiên Vương dẫn theo khoảng 1000 quyến thuộc đến dâng cúng lên Thế tôn cành Bà-la-hoa (*hoa sen*), mỗi mỗi đánh lễ dưới chân Phật, lui ngòi về một phía.

Bảy giờ Thế tôn liền cầm cành hoa sen sắc vàng (*có chỗ nói màu xanh*) vừa nhận dâng cúng đưa lên, nhìn khắp đại chúng. Khi ấy toàn chúng im lặng, không hiểu gì. Chỉ có ngài Ca-diếp rạng rỡ mỉm cười. Đức Thế tôn liền nói: *“Ta có chánh pháp nhân tạng, niết-bàn diệu tâm, nay phó chúc cho ông. Ông khéo giữ gìn, khiến cho tiếp nối mãi không dứt”*. Lúc bấy giờ Ngài Ca-diếp vâng theo lời Phật chỉ dạy, đánh lễ dưới chân Phật rồi lui về chỗ ngồi.

✽ Kinh Đại Phạm Thiên Vương Vấn Phật Quyết Nghi

❖ **Phẩm thứ 5:** Khi ấy 16 vị đại quốc vương cùng vô lượng tiểu quốc vương mỗi mỗi kính vâng theo Phật, đồng thanh bạch Phật: “Bạch đức Thế tôn! Chúng con ngày nay mới biết được diệu chỉ của Phật. Chánh pháp nhãn tạng, niết-bàn diệu tâm mà Thế tôn phó chúc, chính là mật ý, mật ấn của chư Phật”...

...“Bạch đức Thế tôn! Chúng con nhớ lại trước đây, những gì Thế tôn đã nói, duy chỉ nhắm đến Phật tri kiến, mật ý của Phật”.

01

NHÂN DUYÊN NIÊM HOA VI TIỂU

2

NHỮNG ĐIỀU LIÊN QUAN CẦN BIẾT

1 TIÊU ĐỀ

- Niêm hoa vi tiểu, nói đầy đủ: “*Niêm hoa thuần mục phá nhan vi tiểu*”.

拈 花 瞬 目 破 顏 微 笑

2 NGHĨA TRUYỀN TÂM ẨN

- Ngộ tâm thì tâm Ngài Ca-Diếp khế hợp với tâm Phật, gọi là truyền tâm ẩn.
- Y Bát chỉ là biểu tín cho người sau.

3

LỜI PHẬT PHÓ CHÚC

“Ta có chánh pháp nhãn tạng, Niết-bàn diệu tâm, thật tướng vô tướng, vi diệu pháp môn, phó chúc cho Ma-ha Ca-diếp”.

1 XUẤT XỨ**2 NHỮNG ĐIỀU LIÊN QUAN CẦN BIẾT****3 LỜI PHẬT PHÓ CHÚC****4 KỆ PHÓ PHÁP**

*** Đức Phật nói kệ truyền pháp cho Tổ Ca Diếp:**

Pháp bốn, pháp, vô pháp.

“Vô pháp” pháp, diệt pháp.

Kim phó “vô pháp” thời.

Pháp pháp hà tăng pháp.

1 ĐỨC PHẬT ĐÃ TỪNG KHAI THỊ NHƯ VẬY

- ❖ Năm vị Thiên vương dâng cúng hạt châu. Nhân đó, đức Phật cầm lên khai thị, chỉ ra hạt ma-ni bảo châu vô tướng chân thật.

2 TỔ CA DIẾP NGỘ RA ĐIỀU GÌ?

- ❖ Đức Phật chưa đưa cành sen lên, “cái ấy” đã sẵn, chưa từng thiếu vắng!
- ❖ Đó là Phật tri kiến nơi mỗi người; là mật ý, mật ân của chư Phật.

3 VÌ SAO TỔ CA DIẾP MỈM CƯỜI?

ĐỨC KẾT

- * NIÊM HOA VI TIÊU LÀ BÀI KIỂM TRA, NHÂN DUYÊN KHAI THỊ RỒT SAU.
- * TẠI SAO ĐỨC PHẬT ĐƯA CÀNH SEN MÀ KHÔNG PHẢI LÀ GÌ KHÁC?
- * TỔ CA - DIẾP THẬT THẤY PHẬT NÊN ĐƯỢC TRUYỀN TÂM ÁN.
 - o **Kinh Lăng – già:** *“Thấy Phật, nghe pháp đều là sự phân biệt của tự tâm. Người chẳng khởi cái thấy (mà vẫn hằng thấy nghe) mới được gọi là thấy Phật”.*

1 HỒ NGHI CỦA HỌC GIẢ HỒ THÍCH

- ❖ Học giả Hồ Thích cho rằng, hệ thống 33 vị Tổ là do Thiên sư Thần Hội dựng lên.
 - ❖ Trước đó, trong bài tựa Ma Ha Chỉ Quán, đại sư Trí Khải đã kể về 28 vị Tổ Ấn Độ.
 - **Đại sư Trí Khải (538 - 597)**
 - **Thiên sư Thần Hội (686 - 795)**
- Không thể sáng tác một việc tiên nhân đã nói
➤ Thuyết trên vô lý.

2 NIÊM HOA VI TIÊU LÀ LỄ THẬT

1 NHỮNG LẦN ĐỨC PHẬT ÁN CHỨNG CHO NGÀI CA – DIẾP

NIÊM HOA VI TIỂU LÀ LỄ THẬT

1 NHỮNG LẦN ĐỨC PHẬT ẮN CHỨNG CHO NGÀI CA – DIẾP

- 1) **Lần thứ 1: Tại Tháp Đa Hòa** (*Tạp A Hàm Tập 4. Bài số 1142, trang 151*).
- 2) **Lần thứ 2: Pháp Hội Linh Sơn** (*Niêm hoa vi tiểu*).
- 3) **Lần thứ 3: Khi nhập Niết-bàn** (*Trường A Hàm – Bài Kinh Du Hành*).
- 4) **Nhiều chỗ trong Kinh Tạp A Hàm:** Kinh Nguyệt Dụ, Kinh Thắng...

2 NGỘ TÂM

- Lắng lại → Sáng ra bản tâm.
- Ai thực hành → Cũng đạt đến như vậy.

**Giác ngộ bản tâm
là chân lý rất ráo, thiết thực**

3 TÓM LẠI

- Tổ Ca Diếp được đức Phật ắ chứng là có thật
- Ngộ tâm là một chân lý tuyệt đối và có thật

**Niêm hoa vi tiểu là hình ảnh
nói lên lễ thật
Cần học đến cốt tủy sự thật**

1 Thủ Thuật – Cơ Dụng Khai Thị, Chỉ Thẳng

2 Khéo học đến diệu chỉ của Kinh Luận

3 Khéo nhận lại bản tâm chính mình qua hình ảnh khai thị của đức Thế tôn

① CẢNH HOA VÀ PHÁP HỘI LINH SƠN VẪN CÒN

- ❖ Nhận ngay tự tánh (*bản chất thật của giai thoại*) → Mới thấy, vẫn còn.
- ❖ Hiện nay, hình ảnh ấy vẫn còn lưu truyền và được mọi người biết đến:
 - Tự viện khắp nơi trên thế giới đang thờ tự hình ảnh đức Thế tôn niêm hoa.
 - Nhiều nơi trên thế giới, trong đó có chúng ta vẫn còn ngồi đây bàn về hình ảnh ấy.
- ❖ Thiên tông đức Phật trao truyền lúc ấy, vẫn còn truyền mãi đến ngày nay.
- ❖ Cũng chính hôm nay, vẫn còn có người nhìn hoa mỉm cười hay bật khóc, không thể nhịn được.

② HIỆN TẠI, CẢNH HOA VÀ PHÁP HỘI LINH SƠN ĐANG Ở ĐÂU?

- Tất cả hiện thành.

✧ XÁC ĐỊNH NHÂN DUYÊN NIÊM HOA VI TIỂU

✧ Niêm hoa vi tiểu là gì?

- Niêm hoa vi tiểu là thuật lại sự tích đức Phật đưa cành hoa sen lên, Tổ Ca-Diếp ngay đó tỏ ngộ yếu chỉ, liền mỉm cười; được Phật truyền tâm ấn và Y Bát.
- Đây là việc truyền tâm ấn và Y Bát giữa đại chúng trước khi đức Phật vào Niết bàn.

✧ XÁC ĐỊNH BẢN CHẤT VẤN ĐỀ → ĐI ĐẾN KHẲNG ĐỊNH SỰ THẬT

1. Ngài Ca-Diếp có phải là đại đệ tử của đức Phật không?

→ Tất nhiên là phải.

2. Đã từng được Phật ấn chứng hay chưa?

→ Đã nhiều lần. Có ghi chép lại trong các Kinh điển Nguyên Thủy và Đại Thừa.

GHI CHÚ

* BA LẦN ĐỨC PHẬT ẮN CHỨNG TỔ CA DIẾP

1. Tại Tháp Đa Hòa:

Đức Phật chia nửa tòa cho ngài. *(Tập A Hàm Tập 4. Bài số 1142)*

2. Trên hội Linh Sơn:

Phật đưa cành hoa sen... Đức Phật tuyên bố truyền tâm ấn trước chúng hội.

3. Khi nhập Niết-bàn:

Ngài Ca-Diếp về muện, đến lễ → Phật duỗi chân ra khỏi kim quan...

(Trường A Hàm: Kinh Du Hành)

❖ Ngoài ra, còn nhiều lần khác được ghi chép rất rõ trong các Kinh điển.

3. Đức Phật đã từng khai thị tương tự như đưa cành hoa sen lên hay chưa?

→ Đã từng có. Như tiện tay nhận hạt châu, Ngài đưa lên để khai thị năm vị Thiên Vương.

4. Đưa hạt châu và đưa cành sen lên có khác nhau không?

→ Nếu bảo khác → Là thấy theo vật → Là mê → Không nhận ra yếu chỉ.

5. Chấp nhận việc đưa hạt châu → Có chấp nhận việc đưa cành sen là khai thị hay không?

→ Nếu nhận ra yếu chỉ → Không những đưa cành sen mà tiện tay đưa vật gì, cũng khai thị tâm yếu này. Hằng ngày Phật lui tới cũng đã chỉ bày pháp chân thật này (*Kim Cang*).

→ Do đó, Linh Vân thấy hoa đào nở liền ngộ. Huyền Sa bảo Yến hót là bản sâu thật tướng...

6. Thấy thực nhân duyên niêm hoa vi tiếu ở đâu?

→ Ngộ tại tâm mình. Như người nắm chắc hạt châu ma-ni trong tay, không nghi ngờ.

→ Qua Kinh điển Nguyên Thủy và Đại Thừa ghi lại Phật ấn chứng cho Tổ Ca-Diếp.

→ Qua sự chứng ngộ có thật của nhiều đời Tổ sư và chư vị Thiên sư.

ÔN TẬP - CỦNG CỐ BÀI CŨ

01 - Niêm Hoa Vi Tiểu là gì?

02 - Nhân duyên Niêm hoa vi tiểu xuất xứ từ đâu?

03 - Niêm Hoa Vi Tiểu, đức Phật muốn khai thị điều gì?

04 - Tại sao phải là cành hoa mà không phải vật gì khác?

05 - Tổ Ca Diếp ngộ ra điều gì?

06 - Tại sao Tổ Ca Diếp mỉm cười?